

Obdobje 20 let v "življenju" neke znanosti ali stroke ne pomeni veliko. Za revijo, ki v vsem tem času ohranja svoj multidisciplinarni profil in svoj disciplinarno sodelovalni koncept - in to v naših razmerah - pa je to že kar pravo majhno obdobje.

Psihologija je od začetka med strokami, ki jih združuje koncepcija revije. Ne prej in ne v tem času nismo v Sloveniji imeli nobene druge stalne psihološke znanstveno strokovne revije. Tako se v Anthroposu zrcali kar precejšen del strokovno publicističnega življenja slovenske psihologije. Čas, v katerem je izhajala revija, je obenem tudi čas, ko je slovenska psihologija prešla iz prvega, začetnega obdobja predvsem kvantitativne in ekstenzivne v obdobje bolj kvalitativne in poglobljene proliferacije. V tem času se je psihologija pri nas nekako normalizirala na ravni, ki je primerljiva z ravnijo psihologije v večini evropskih dežel.

V množici člankov iz različnih ved in področij, kar jih je doslej v reviji izšlo, je delež psiholoških objav kar soliden: okrog 240 raznih člankov, drugih prispevkov in ocen. V to bero je vključenih preko 50 različnih avtorjev, med njimi skoraj vsi pomembnejši pišoči slovenski psihologi z Antonom Trstenjakom na čelu, vsebinsko pa objavljene psihološke razprave tudi prekrivajo praktično vsa področja, ki v stroki kaj veljajo.

Spodnja razpredelnica kaže, katera so ta področja oziroma psihološke discipline. Opaziti je, da prednjačita področje psihologije osebnosti in konativne psihologije s 45 objavami ter področje kognitivne psihologije s 43 objavami. Njima se približuje razvojna psihologija s 35 objavami, sledijo pa socialna psihologija (15), klinična psihologija (9), psihološka metodologija in psihometrija (6), industrijska in ekonomska psihologija (4), nevropsihologija in fiziološka psihologija (3), zgodovina psihologije (3) in druge.

Prikazani številčni kazalci kar dobro zrcalijo kvalitativni in kvantitativni vidik teoretičnega in raziskovalnega nivoja posameznih psiholoških področij in disciplin pri nas. To potrjujejo tudi publicirani tematski sklopi, okrogle mize in razgovori, ki so bili organizirani na področju psihologije ali pa v transdisciplinarni povezavi psihologije z drugimi strokami. Med pomembnejšimi velja omeniti dva tematska sklopa z področja razvojne psihologije, tematski sklop s področja problematike vrednot, psihološke problematike okolja ter razgovor o pojmovanjih osebnosti v sodobnem družbenem trenutku.

Prav tako so bili v *Anthroposu* odmevni nekateri psihološki raziskovalni projekti, ki so potekali v zadnjih dveh desetletjih: raziskave človekove simbolike in simbolnih procesov, raziskovanja osebnosti, kognitivnega razvoja, vrednot, ekološke raziskave itd.

Posebej velja omeniti razprave in članke, ki so obravnavali konceptualno, metapsihološko in filozofsko psihološko tematiko ter dileme. Teh je 24, mednje so vključeni tudi glavni prispevki z razprave o konceptu psihologije.

Relativno majhno je število objavljenih recenzij in ocen (11), vendar pa je bila praksa, da so bila ocenjena v glavnem domača psihološka dela, zaradi česar je ta številka razumljiva. Kljub temu lahko rečemo, da recenzentska rubrika na področju psihologije ni bila dovolj izkoriščena. V bodoče si je vsekakor želeli, da bi *Anthropos* v večjem obsegu in ažurneje prinašal reakcije na vsa pomembnejša prevedena dela in psihološke publikacije drugih jugoslovanskih narodov in da bi objavljal ocene prav vseh slovenskih psiholoških knjig.

PSIHOLOŠKI PRISPEVKI V LETIH 1969-1989

celotno število	240
empirične raziskave	85
teoretski prispevki	155
osebnost in konativni procesi	45
kognitivna psihologija	43
razvojna psihologija	35
socialna psihologija	15
klinična psihologija	14
ekološka psihologija	11
pedagoška psihologija	9
metodologija in psihometrija	6
industrijska in ekonomska psihologija	4
nevropsihologija	3
zgodovina psihologije	3
konceptualni, metapsihološki, filozofsko psihološki članki	24
okrogle mize	2
ocene	11

Razmerje med teoretično empiričnimi in teoretičnimi prispevki je v grobem okrog ena proti dva (85/155). Upoštevati pa je treba, da so tu vštete tudi objave kot so prispevki organiziranih razgovorov in razprav (seveda samo glavni prispevki, ne pa manjši diskusijski prispevki) in recenzij, ki po naravi stvari ne morejo biti empiričnega značaja. Med ostalimi strokovnimi in znanstvenimi razpravami je razmerje med

empiričnimi in samo teoretskimi članki že drugačno, namreč približno dva proti tri. Anthropos je vselej vodil politiko, ki je bila naklonjena tudi dobrim teoretskim prispevkom, kar je bilo navsezadnje v prid razvoju teoretske ravni stroke, zlasti če pomislimo, da je bilo zunaj revije vsaj v slovenskem prostoru malo možnosti za objavljane tovrstnih prispevkov. Ti podatki torej nikakor ne pomenijo, da psihologija ne ostaja znanost, ki je pretežno empirično usmerjena; vedeti je treba, da so med teoretskimi prispevki spet v večini pregledni članki in razprave, ki prikazujejo in obravnavajo empirične podatke, rezultate empiričnih raziskav ipd. Omeniti je treba, da je bilo zlasti v zadnjih letih več prispevkov takšnega teoretsko preglednega značaja, ki so predstavili novejša konceptija in raziskovalne podatke v zvezi z vrsto aktualnih in propulzivnih področij sodobne psihologije: npr. s problematiko psihologije ustvarjalnosti, ekološke psihologije, ekonomske psihologije, socialne kognitivne psihologije, psihologije vrednot, psihologije osebnosti, psihologije emocij in emocionalnih stanj, psihologije kritičnega življenjskega dogajanja, psihologije empatije in altruizma, z aktualno razvojno psihološko problematiko idr.

V skladu s programsko politiko revije je tudi dejstvo, da je bilo kar nekaj člankov oziroma prispevkov, ki so interdisciplinarnega značaja, tako da jih ni mogoče uvrščati v strog okvir posamezne znanosti ali stroke (še bolj seveda velja to za tematske razgovore, okrogle mize ter slične oblike, ki so že po vsebinskih okvirih in namembnosti inter-oziroma transdisciplinarne). Kljub temu, da je Anthropos tudi revija posameznih strok, je ta usmeritev obetavna in dragocena in najbrž lahko v njej vidimo celo pomembno prednost revije.

Na koncu lahko rečemo, da je revija Anthropos v dvajsetih letih izhajanja postala nepogrešljiva in nenadomestljiva za slovensko psihologijo. Njena vloga v slovenskem psihološkem publiciranju je velika, postavimo jo lahko ob bok publiciranju knjižnih del na eni strani ter publiciranju strokovnih in raziskovalnih prispevkov, ki jih tekoče objavljajo zborniki letnih posvetovanja slovenskih psihologov. Najbrž pa tudi ni naključje, da ti trije viri nekako sovpadajo, tudi časovno: v zadnjih dvajsetih letih je zaslediti kvantitativen in kvalitativen preskok v psihološkem publiciranju, v tem obdobju so se pojavila najpomembnejša knjižna, raziskovalna in periodično publicistična dela v slovenski psihologiji in nadaljnje delo ter izhajanje revije Anthropos predstavlja vsekakor garancijo, da se bo ta razvoj nadaljeval.

V tej perspektivi si lahko želimo še nadaljnjo posodabljanje revije in poglobljanje kvalitete njenih prispevkov. Na podočju psihologije bi bilo treba misliti na bolj sistematično in redno organiziranje aktualnih tem, pa tudi na bolj sistematično in redno prikazovanje rezultatov pomembnejših psiholoških raziskav. Še naprej bo Anthropos nepogrešljiva revija za pregledne teoretske in znanstveno raziskovalne prispevke, ki spremljajo najbolj aktualno in zanimivo dogajanje v sodobni psihologiji. Še bolj kot doslej bi veljalo uveljaviti prevode in prikaze pomembnih del iz tuje literature in sprotno ocenjevanje domačih knjižnih del. Tudi če se bo - morda že v kratkem - pokazala potreba po kaki novi psihološki reviji, ne bosta z ničemer prizadeta ne Anthropos v celoti, ne njegov psihološki "del". To bo samo korak v normalnem razvoju stroke, ki slej ko prej pride do točke, ko potrebuje revije različnih profilov. Anthropos si je pridobil svoj status in glas kvalitetnega časopisa in omenjeni korak bo samo še prispeval k temu, da se bodo v njem pojavljali najzahtevnejši in najbolj kakovostni prispevki, ki jih premore naša stroka.